

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 091 118/99-5048
Signatura: bi6fs202

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Rychnov nad Kněžnou

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola	Střední průmyslová škola elektrotechnická, Dobruška, Čs. odboje 670, PSČ 518 01
Identifikátor ředitelství:	600 012 590
IZO:	060 884 746
Ředitel školy:	Ing. Antonín Mikeš, CSc.
Zřizovatel:	MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Rychnov nad Kněžnou
Termín inspekce:	15. února-17. února 1999
Inspektoři:	Mgr. Dana Janulíková, Ing. Zdeněk Šilar
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, učební plány, učební osnovy, tematické plány, rozvrh hodin, třídní knihy, výsledky sondy Maturant 98, Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, Koncepce SPŠE Dobruška 1999-2005, almanach 50 let SPŠE Dobruška 1945-1995, záznam rozhovoru s vedením školy, hospitační záznamy, školní řád, záznam nahrazující studijní průkaz, evidence DIM, seznam Quattro for Windows Hardware SPŠE Dobruška, písemné informace výchovného poradce, dokumentace personální struktury školy, písemné práce z jazyka českého, německého, anglického, písemné maturitní práce z jazyka českého ze školního roku 1997/98.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Střední průmyslová škola elektrotechnická je školou s právní subjektivitou, příspěvkovou organizací MŠMT. V letošním školním roce 1998/99 zde studuje 231 žáků interně v 10 třídách a 9 žáků externě v jedné třídě. Ke škole patří účelové zařízení domov mládeže s kapacitou 25 lůžek.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola se nachází v budově postavené ve 30. letech. Pozdější přístavby, kde jsou nyní odborné učebny a laboratoře, byly postaveny v 60. a 70. letech. V hlavní budově slouží k výuce 10 kmenových tříd, jedna jazyková učebna, jedna odborná učebna fyziky a chemie. Inspekce prováděla svůj výkon jednak v učebnách kmenových, jednak v učebně jazyků, kde byl vyučován jen německý jazyk. Jazyková učebna svými rozměry vyhovovala prostorově počtu žáků dělených tříd. Její zařízení není však zařízením jazykové učebny, neboť jsou zde instalovány skřínky s matematickými a chemickými příručkami a rovněž nefunkční rozhlasový pult. Z didaktické techniky zde byl pouze zpětný projektor, který nebyl během navštívených hodin používán.

V přístavbě školy se nachází 11 odborných učeben. Dílny pro ruční a dílny pro strojní obrábění, odborná učebna číslicové techniky a techniky počítačů, navijárna, dílna pro elektromontážní a elektroinstalační práce, učebna mikroprocesorové techniky, 2 učebny výpočetní techniky, laboratoř základního elektrotechnického měření, laboratoř elektronických měření a laboratoř elektrických strojů a přístrojů.

Vybavení učeben výpočetní techniky je každoročně postupně modernizováno tak, aby vždy vyhovovalo současnému stavu oboru. Toto vybavování je však finančně náročné, čímž zbývá málo prostředků na potřebnou modernizaci ostatních odborných učeben, laboratoří a dílen. V současné době se jedná především o vybavení počítači Pentium. Z oblasti výpočetní techniky je dnes k dispozici 85 počítačů, 22 tiskáren, 2 scannery, 1 scanner tužkový, 1 server, 2 rozdělovače signálu HUB, 1 UPS záložní zdroj, 1 repeater, 3 modemy, multimediální sada.

Vybavování učeben mikroprocesorové techniky a číslicové techniky je udržováno též na úrovni potřebné pro moderní výuku, je však finančně méně náročné.

Laboratoře mají k dispozici stále potřebné klasické ručkové přístroje, dále pak elektronické multimetry a systém číslicových měřicích přístrojů, osciloskopů atd. Jejich modernizace zůstává relativně v pozadí zájmu. Částečně je to způsobeno častým střídáním vedoucích laboratoří, částečně preferencí modernizace učeben výpočetní techniky.

Tempo modernizace dílen (elektromontáže, navijárna, ruční a strojní dílna) je obecně minimální, s malými finančními investicemi se udržuje stávající stav. I když vývoj v této oblasti je pomalejší a obecné principy oboru se v nich dají naučit, není tento stav ideální.

Kabinety vyučujících všeobecně vzdělávacích humanitních předmětů jsou vybaveny širokým spektrem didaktické techniky. Kromě četných projektorů jsou to audio kazety k učebnicím Cambridge, Headway, gramatické příručky, mluvnická, pravopisná a lexikální cvičení, slovníky, videokazety s reáliemi (Praha-srdce Evropy v němčině i angličtině), English for computing, televizor Mitsubishi, videorekordér Mitsubishi, magnetofony, zvukové pásky i do jazyka českého a literatury. Celkem je ve škole k dispozici 13 zpětných projektorů Meotar, 1 diap projektor Praktika, 2 zpětné projektory Polylux, 2 diap projektorů Aspectomat. Většina zpětných projektorů je umístěna v kmenových učebnách, často na podlaze. Během inspekce nebyly tyto přístroje použity při výuce. Při výuce humanitních předmětů byly využity pouze nástěnné mapy Německa a USA, také kazetový přehrávač v jazyce německém, příručka English for computing, knihy o umění. Vybavení odborných učeben je popsáno v páté kapitole hodnocení kvality výuky.

Důležitou informační bází školy je knihovna, která čítá 3000 svazků beletrie a 2000 svazků odborné literatury. Kromě tohoto fondu jsou v knihovně i knihy a časopisy určené k vyřazení, umístěné na podlaze. Výpůjční hodiny knihovny pro veřejnost nejsou nikde vyznačeny.

Žáci si kupují učebnice sami. Pro výuku předmětu jazyk český a literatura učebnice zajištěny nejsou. Podobná situace byla zaznamenána při výuce jazyka německého ve čtvrtém ročníku a v hodinách občanské nauky.

Ještě problematičtější je stav při výuce odborných předmětů. Z 11 navštívených předmětů byly pouze dva zajištěny skripty, které napsaly vyučující. Pro ostatní předměty nemají žáci učebnice, tento nedostatek je kompenzován nakopírováním instruktážního materiálu, nebo použitím originálu manuálu, dodáním nutné dokumentace, nebo využitím on-line nápovědy.

Materiálně technické podmínky školy, i když jsou prostorově nadstandardní, jsou hodnoceny vzhledem k zabezpečení výuky 11 tříd studijního oboru 26-41-M/002 Elektrotechnika (studium denní i externí) a 26-43-M/004 Slaboproudá elektrotechnika (studium denní) jako spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Budova školy vyhovuje nadstandardně potřebám výuky. Prostory chodeb jsou využívány pro umístění květin, nástěnek s různými informacemi a pro relaxaci žáků během přestávek.

Sociální zařízení jsou na každém podlaží, jsou zastaralá, ale funkční a udržovaná v čistotě.

V suterénu budovy se nacházejí prostorné šatny, kde mají žáci možnost se převléknout, přezout a své věci uzamknout do příslušných skříněk.

Kmenové učebny jsou vybaveny antropometrickým školním nábytkem, umyvadly s tekoucí vodou. Většina učeben nepůsobí příznivým estetickým dojmem. Nástěnky ve třídách jsou buď prázdné, nebo jsou na nich inzerovány nedbalým způsobem neaktuální informace. Některé lavice jsou pomalovány, některé židle poškozeny. Stěny učeben působí omšele, nečistě. Parkety na podlaze jsou silně znečištěné. Učebny i odborné jsou dostatečně prostorné, takže žáci mají dostatek pracovního místa. V době inspekce se ve všech učebnách svítilo, takže světelné podmínky byly dostatečné a také tepelné podmínky byly vyhovující.

Některé odborné učebny působí příznivým estetickým dojmem, jsou vybaveny modernějším školním nábytkem, zařízením. Stěny učeben jsou rovněž dlouhodobě nemalovány.

V chodbě suterénu se nachází automat jen na studené nápoje, který zajišťuje pitný režim školy. Školní jídelna při škole není, ale žáci mají možnost během polední téměř hodinové přestávky se najíst v jídelně při základní škole, kde si mohou vybrat ze čtyř hlavních chutně připravených jídel včetně bezmasých jídel.

Výuka začíná v 7:35 hodin. Rozvrh hodin vyhovuje zcela psychohygienickým potřebám. Přestávky jsou desetiminutové, po třetí vyučovací hodině je přestávka dvacetiminutová. Po šesté vyučovací hodině je přestávka na oběd. Dle konzultovaného jídelníčku se vaří chutně, racionálně a zdravě. Bylo zjištěno, že většina žáků školy se v této jídelně nestravuje.

Pro relaxaci žáků slouží v letním období park s lavičkami před budovou školy, posilovna, a to celoročně a kromě hodin povinné tělesné výchovy i cvičení v prostorné, krásné tělocvičně školy.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny spíše nadprůměrně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Bylo navštíveno 11 hodin odborných předmětů a 13 hodin všeobecně vzdělávacích předmětů, a to humanitních. Většina navštívených hodin jsou buď povinnými, nebo volitelnými maturitními předměty. 6 navštívených hodin odborných předmětů bylo zajištěno stoprocentní kvalifikovaností vyučujících, 5 hodin bylo zajištěno vyučujícími odborně způsobilými. Ze 13 navštívených hodin humanitních předmětů bylo zajištěno 6 se stoprocentní kvalifikovaností vyučujících a v 6 případech vyučujícími pedagogicky způsobilými a v 1 případě vyučující odborně i pedagogicky nezpůsobilou.

Personální podmínky navštívených předmětů jsou hodnoceny jako průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Učivo jednotlivých předmětů je rozpracováno dle učebních osnov do tematických plánů, ve kterých jsou řazeny jednotlivé oddíly učiva v závislosti na časových limitech pro plnění jednotlivých celků. Všichni vyučující předložili pečlivě zpracované tematické plány. Porovnáváním obsahu učiva jednotlivých hodin se zápisem v třídních knihách a pozorováním výuky jednotlivých předmětů vyplývá, že mírné časové zpoždění vykazuje výuka tří odborných předmětů. Více jak měsíční zpoždění vykazuje předmět občanská nauka ve druhých ročnících. Čtrnáctidenní zpoždění za tematickým plánem vykazuje občanská nauka ve 4. ročníku a jazyk český a literatura ve druhých ročnících. Jedna hodina angličtiny v 1. ročníku vykazuje předstih.

Vzhledem k tomu, že bylo navštíveno 24 vyučovacích jednotek a zpoždění je prokazatelné v devíti předmětech a jeden předmět je vyučován dle jiného měsíčního plánu, hodnotíme tuto oblast jako spíše nadprůměrnou.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Odborné předměty

Elektrotechnika

V rámci elektrotechniky byly navštíveny dvě vyučovací hodiny, jedna v předmětu elektroniky, jedna v předmětu základy elektrotechniky.

Oba předměty vyučují zkušení učitelé s přirozenou autoritou a velkými praktickými zkušenostmi. Při hodinách byli vybraní studenti individuálně zkoušeni a prokázali dobré znalosti. Během srozumitelného výkladu učitelé spolupracovali se třídou a odpovídali na dotazy žáků. V závěru hodin zadávali učitelé domácí úkoly s explikací postupů. Žáci prokázali dobré znalosti pouček a zákonů. Žáci prvního ročníku prokazovali nižší stupeň uvědomělé kázně.

Výuka probíhala ve starších, standardně vybavených učebnách. Učebnice pro výuku odborných předmětů nejsou k dispozici. Tato situace se řeší důkladnějšími

poznámkami v sešitech žáků a nakopírovanými texty. Sami učitelé si přípravy doplňují z více odborných zdrojů.

Výuka základních elektrotechnických předmětů je hodnocena spíše nadprůměrně.

Elektrotechnická měření

Byly sledovány dvě hodiny elektrotechnického měření. Jedna vyučovací jednotka byla teoretická a jedna praktická, a to z trojhodinového bloku laboratorních měření.

Teoretická hodina:

Náplní této hodiny bylo opakování maturitních témat v simulovaných podmínkách maturitní zkoušky. Vyvolaní žáci se během patnácti minut snažili hovořit na zadané téma a svůj výkon si sami ohodnotili, což podpořilo rozvoj uvědomělého kritického postoje žáků.

V závěru provedl celé zhodnocení sám vyučující a upozornil žáky na jejich nedostatky, neznalosti, nespisovné vyjadřování, nedostatečnou slovní zásobu, špatný technicko-grafický projev. Žáci byli hodnoceni pouze slovně, nikoliv známkou.

Závěrečná část hodiny byla pak věnována fixaci již dříve probírané měřicí úlohy.

Žáci byli během výuky soustředěni na práci a podávali standardní výkony. Podmínky výuky, která byla realizovaná v učebně vybavené starším školním nábytkem, byly dobré. Vyučovací jednotka splnila výchovně vzdělávací cíl.

Laboratorní cvičení z ELM, vybavení laboratoří:

V praktické části tohoto předmětu byly zhlédnuty během jedné vyučovací jednotky tři skupiny žáků, neboť pro tuto výuku laboratorních cvičení je třída žáků rozdělena do tří pracovních skupin. Každou skupinu tvoří 8 žáků.

V první navštívené skupině, která byla ještě rozdělena do tří podskupin, probíhala klasická laboratorní cvičení dle tematických plánů. Žáci měřili zadané úlohy v jedné ze dvou standardně vybavených laboratoří, z nichž jedna je v současné době téměř nevyužita.

Vybavení laboratoře je na běžné úrovni a splňuje požadavky pro výuku tohoto předmětu (osciloskop BM 550, univerzální přístroj včetně generátoru MS 9140, multimetry BM 579 a RTO).

Druhá skupina pracovala v laboratoři silových strojů, kde žáci měřili základní parametry dynamu, stejnosměrného a asynchronního motoru pod dozorem externího učitele z praxe.

Třetí skupina se nacházela v učebně mikroprocesorů a za pomoci mikropočítače 8051 programově zjišťovala základní charakteristiky a parametry 8 bitového D/A převodníku. Tato skupina žáků pracovala ve vhodně vybavené učebně počítači včetně kompletního pracoviště (vývojový software, simulátory, emulátor-programátor a cvičné aplikace) od firem MITE Hradec Králové a slovenské firmy Elneec. Předností výuky se jeví skutečnost, že není opomíjeno téma silnoproudu ve slaboproudém oboru. Mezi nedostatky těchto hodin patří probírání učiva bez předcházející a následné návaznosti, jakož i motivace žáků klasifikací.

Zhlédnutá elektrotechnická měření jsou hodnocena průměrně.

Výpočetní technika

Byla navštívena jedna vyučovací jednotka práce s počítači a jedna hodina předmětu programová vybavení.

Při tomto dvouhodinovém týdenním cvičení žáci získávají základní dovednosti s počítačem při praktickém procvičování. Cíl této vyučovací jednotky je průběžně plněn, neboť žáci mají možnost se zde seznámit na základní úrovni s vytipovaným a v regionu již používaným softwarem. Nedostatkem této hodiny se jevílo množství času, který věnují žáci staršímu softwaru (T602).

Byla navštívena jedna hodina v jedné skupině nepovinného předmětu programová vybavení, který je vyučován formou tříhodinových cvičení na počítačích, (v dalších skupinách se vyučovala číslicová technika na přípravech firmy Adon v učebně číslicové techniky a program pro tvorbu elektrických schémat a návrh desek plošných spojů Orcad v počítačové učebně).

Studenti pod vedením externího učitele upravovali (editovali) a ladili zdrojový program pro jednočipový mikrořadič Z8 firmy Zilog. Vedle mikrořadiče 8051 firmy Intel se jedná o výuku dalšího monolitického mikroprocesoru.

Žáci měli k dispozici softwarové vybavení na vývoj aplikací pro tento mikrořadič. K tomu škola dále zakoupila od firmy Ecom s.r.o. jeden plně funkční emulátor Z8 pro názornou demonstraci vybraných aplikací. Kromě učebny CIT se využívají počítačové učebny. Žáci pracovali samostatně a systematicky, avšak méně uvědoměle a méně aktivně. Měli možnost si ověřit v praxi nové technologie, jejichž znalost najde bezesporu uplatnění v jejich budoucím povolání.

Výpočetní technika je hodnocena průměrně.

Mikroprocesorová a číslicová technika

Byla navštívena hodina číslicové techniky, a to ve druhém ročníku, kde má tříhodinovou týdenní dotaci. Z toho jsou 2 hodiny věnovány na výuku „čisté“ číslicové techniky (logické funkce, kombinační a sekvenční obvody atd.). Navštívená hodina byla určena pro výuku základů 1-čipového mikropočítače 8051. Žáci už od 2. ročníku mají možnost se teoreticky seznámit se strukturou a základními programovacími technikami tohoto vybraného mikropočítače, což budou moci později prakticky využít v předmětu mikroprocesorová technika a zejména v praktických cvičeních v předmětu praxe. V úvodní části hodiny probíhal rozbor písemné práce žáků a opakování Voltova článku. Učitelův výklad o primárních člácích byl podpořen ukázkami vzorků rozřiznutých článků (tužkové baterie).

Výuka probíhala v učebně pro 10 pracovních míst žáků a byla vybavena počítači, dodaných v rámci programu Comenius. Dále je v učebně u 5 počítačů cvičné pracoviště vybavené firmou Adon a jedna stavebnice-robot od firmy Fischer.

Povinný teoretický předmět mikroprocesorová technika navazuje na předchozí ročníky. Externí učitel s mnohaletými pedagogickými a praktickými zkušenostmi doplňuje již získané znalosti při studiu o další znalosti při manipulaci s mikrořadičem Z8 zapojeného v konkrétních aplikacích (příklad triakového stmívače žárovky). Žáci tak mají možnost sami navrhnout, a později si ve cvičeních i ověřit, vlastní návrh celé aplikace. Žáci měli možnost během výuky pracovat samostatně. Většina žáků

pracovala rychle na jednotlivých dílčích zapojeních, individuálně vyvolaní žáci předváděli svoje zapojení obvodových částí a byli ihned ohodnoceni vyučujícím. Vyučující prokázal vynikající praktické zkušenosti, a přestože byla tato hodina velmi obsahově náročná, vyučující ji organizoval přehledně, srozumitelně s laskavým přístupem k žákům. Získané vědomosti z tohoto předmětu mají stoprocentní praktické uplatnění v budoucí profesi žáků.

Výuka probíhala v učebně pro 8 žáků, která je vybavena počítači opět dodaných v rámci programu Comenius. Dále je v učebně vždy jedno kompletní pracoviště (vývojový software, simulátory, emulátor-programátor a cvičné aplikace) od firem MITE Hradec Králové a slovenské firmy Eltec.

Předměty mikroprocesorové a číslicové techniky jsou hodnocené nadprůměrně.

Praxe

Cílem tohoto předmětu jsou praktická cvičení pro všechny vyučované odborné předměty, kromě elektrotechnického měření. Byly navštíveny dvě hodiny z tříhodinového bloku (třetí blok vyučoval učitel, který byl v době inspekce nemocen).

Praxe – mikroprocesory: v učebně mikroprocesorové techniky 8 žáků za pomoci učitele ladilo program pro řízení stejnosměrného motoru za pomoci mikropočítače 8051. Ladění prováděli žáci samostatně na „svých“ počítačích, práce v prostředí AS51 firmy Easy Soft, konkrétní otestování potom postupně na jednom pracovišti u učitele. Přínosem této hodiny byla získaná dovednost zapojení mikropočítače se skutečnými aplikacemi a praktické a odborné rady učitele žákům.

Praxe – elektronika: v počítačové učebně pracovalo 8 žáků s kanadským programem EWB (Electronic Work Bench), pomocí něhož simulovali důkaz napěťové nesymetrie na vstupech operačního zesilovače. Nasimulované výsledky budou moci později ověřit prakticky v elektrotechnických měřeních. Mezi pozitiva této hodiny patřilo, že žáci pracovali dle pokynů učitele a on-line. Pomocí programu tohoto typu lze bez rizika modulovat fyzikálně - elektrické jevy.

Praxe je hodnocena spíše nadprůměrně.

Všeobecně vzdělávací předměty

Český jazyk a literatura

Byly navštíveny dvě hodiny věnované pravopisu a dvě hodiny věnované literatuře. Hodiny literární byly klasické, smíšeného typu s frontálním nebo individuálním opakováním (klasifikovaným i neklasifikovaným) již probraného učiva. Výkladu nového učiva předcházelo čtení ukázek pobělohorské literatury z Čítanek, které vyučující přinesla do výuky. Toto diskursivní čtení mělo motivační charakter.

Výklad nového učiva probíhal za interakce učitel-žák. Zápis z výkladu si žáci pořizovali do školních sešitů. Pro zápis děl a jmen autorů bylo využito tabule. Vyučující se podařilo aktivizovat žáky a zainteresovat je na daném tématu.

Struktura literárních hodin nebyla vyvážená, neboť v jedné z této hodin nebylo dostatek času na upevnění a shrnutí nového učiva, v další hodině naopak zbyl příliš velký časový prostor, takže vyučující pokračovala ještě ve výkladu učiva, které nebylo tématem této vyučovací jednotky. Ve všech literárních hodinách žáci prokazovali

velmi dobré znalosti jak literárních směrů, tak i socio-kulturního pozadí. Literární texty rozebírány nebyly.

Mluvnické hodiny byly věnovány fixaci obtížného pravopisného učiva. Převažovala oprava chyb frontálním způsobem, který je efektivnější v tomto případě než individuální, neboť žáci se mohou poučit z chyb jiných. Vyučující důsledně dbala na odůvodňování správného pravopisu ze strany žáků včetně zařazení slov ke vzorům či paradigmatům, vyžadovala definice, poučky.

Součástí mluvnické hodiny byla prezentace připravených řečnických projevů žáků na různá témata ve stylistickém útvaru referátu. Předvedené mluvní projevy byly na velmi dobré řečnické úrovni a byly vyučující adekvátně klasifikovány.

Mezi nedostatky mluvnických hodin patřily zjištěné průměrné pravopisné znalosti žáků, nedostatek odborných příruček při výuce, nepoužívání zpětného projektoru pro promítnutí definic (týká se i literárních hodin), nebo doplňovacích cvičení. Velkým nedostatkem se jeví absence učebnic pro výuku maturitního předmětu český jazyk a literatura.

Učební osnovy předmětu jsou naplňovány i co se týká četnosti i rozsahu písemných prací. Průměrně se píše 10 diktátů a pravopisných cvičení ročně, písemné slohové práce dvakrát do roka. Všechny práce jsou pečlivě opravovány a klasifikovány. Písemní maturitní práce zpracovávají s invencí dané slohové útvary. Všechny práce jsou přiměřeně klasifikovány a hodnoceny posudkem.

Žáci mají dostatečné množství známek, které slouží jako podklad ke klasifikaci, ale tyto známky nejsou zapisovány do studijních průkazů.

Jazyk český a literaturu hodnotíme průměrně.

Cizí jazyky

Hodiny cizích jazyků byly organizovány převážně v daném jazyce. V hodinách převládala gramaticko-překladová, kognitivní metoda, v malé míře byla uplatňována metoda komunikativní. Ústní souvislý projev žáků byl zaznamenán pouze při zkoušení maturitních okruhů, to jest připraveného materiálu. V ostatních situacích se žáci vyjadřovali většinou na úrovni jednoduchých vět. Pro upevnění komunikativních dovedností žáků chybějí při výuce formy práce, jako týmová, ve dvojicích s cílem tvorby dialogů mezi žáky. Rovněž chyběly relaxační metody.

V hodinách jazyka německého byly procvičeny všechny čtyři základní jazykové dovednosti. Tyto hodiny měly charakter opakovací s fixací a procvičováním učiva, převládala gramatická složka jazyka. Konverzační maturitní okruh o Praze byl procvičován dle textu v učebnici poslechem se zpětnou vazbou. Vzhledem k audiovizuálnímu materiálu, který má škola k dispozici, jevil se tento postup jako méně efektivní.

Výuka jazyka anglického byla rozšířena o čtení s porozuměním odborných textů z učebnice English for computing. Žáci byli motivováni těmito odbornými texty, neboť mohli prokázat mezipředmětové znalosti ze svých profilových předmětů, i když při tomto procvičování převládaly receptivní složky jazyka, chyběla reprodukce textu.

Mezi pozitiva těchto hodin patří práce s dodatečně nakopírovaným materiálem, obrázkový materiál, mapy, poslechové nahrávky, nástěnná tabule nepravidelných anglických sloves.

Pro větší časovou úsporu je zapotřebí využít didaktickou techniku (zpětný projektor zejména pro práci s odbornými texty, obrázky).

Byly předloženy písemné práce z cizích jazyků, které mají buď charakter písemného orientačního zkoušení (prověření znalostí lexikálních, gramatických), nebo charakter překladový (odborný text z jazyka anglického). Pololetní písemné práce jsou v souladu s učebními osnovami a mají potřebný rozsah včetně stylistických útvarů. Všechny předložené práce byly náležitě klasifikovány.

Žáci jsou během výuky průběžně zkoušeni ústně i písemně, mají dostatečné množství známek jako podklad pro klasifikaci, avšak chybějí studijní průkazky. Čtvrtletní záznamníky pro známky žáků, které jsou prezentovány rodičům na rodičovských schůzkách, neplní včasnou zpětnovazební funkci.

Výuka je zajištěna vhodnými učebnicemi, pracovními sešity, školními i domácími sešity, také sešity pro písemné práce. Pouze ve čtvrtém ročníku chybějí učebnice jazyka německého.

Výuka cizích jazyků je hodnocena průměrně.

Společenskovední předměty

Byly navštíveny tři vyučovací jednotky občanské výchovy. Všechny splňovaly výchovně vzdělávací cíl předmětu svým multidisciplinárním charakterem, neboť základ tohoto předmětu je tvořen souborem poznatků z řady vědních disciplín (psychologie, etika, politologie). Základním cílem společenskovedního vzdělávání však není vybavit žáka množstvím poznatků, nýbrž sociální a osobnostní kultivace žáka.

Žáci jsou vedeni systematicky k přípravě aktualit tuzemských i zahraničních. Bylo shledáno, že žáci jsou schopni se pohotově vyjadřovat k dané problematice a postihnout její široký záběr. Žáci se učili na těchto hodinách prezentovat vlastní stanovisko k problematice a pokusili se i o obhajobu svých tvrzení. Vyučující usměrňovala diskusi vhodnými replikami.

Opakování tematického učiva bylo realizováno frontálním způsobem. Během opakování učiva byli žáci spíše pasivní a odpovědi na otázky četli ze sešitů, nebo ve vyšších ročnících měli tendenci vykřikovat své odpovědi, což bylo v protikladu k předvedeným komunikativním schopnostem některých žáků v úvodní části hodin.

Výklad nového učiva v těchto hodinách byl podpořen bohatým fotografickým materiálem z knih Dějiny umění, vzhledem k bohatému doplňujícímu materiálu prezentovanému na jednotlivých hodinách a vzhledem k absenci učebnic (kromě S2.A), je zapotřebí zvážit využití didaktické techniky. Mezi nedostatky těchto hodin patří opožděné časové plnění učiva vzhledem k tematickým plánům.

Společenskovední předměty jsou hodnoceny spíše nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Jednání a chování žáků školy se řídí školním řádem, který je zveřejněn v přízemí na hlavní nástěnce školy. Tento školní řád obsahuje práva i povinnosti žáků, vše v rovnovážném zastoupení. Školní řád je dokladem tendence posilování humanistických tradic, neboť demokratická společnost respektuje i práva i povinnosti.

Během inspekční návštěvy bylo pozorováno, že se k sobě žáci při výuce i o přestávkách chovají slušně. Zejména při výuce, s výjimkou 1. ročníku, prokazovali velmi uvědomělé chování a zodpovědný přístup k úkolům při výuce.

Komunikativní schopnosti žáků lze hodnotit jako spíše průměrné, neboť nemají speciální předmět, který by je připravoval na argumentaci, premisy. Někteří vyučující formulují neobratně své otázky (typy zjišťovacích otázek), na které jsou spíše vyžadovány jednoslovné odpovědi. Větší prostor pro samostatný ústní projev dostávají žáci při hodinách jazyka českého, a to při přípravě odborných referátů, nebo v hodinách občanské nauky, kde žáci komentují současnou českou i mezinárodní politickou situaci. Připravované ústní projevy mají dobrou úroveň a jsou ze strany vyučujících klasifikovány.

Pomocným indikátorem pro ujasnění hodnotové orientace žáků je činnost výchovného poradenství. Základem činnosti výchovné poradkyně je protidrogová prevence založená na besedách s pozvanými odborníky, nebo prezentování vhodných videokazet v hodinách občanské nauky a v základech ekologie (Svět drogy, Příliš drahá jízda, Kouření není moderní, Pozor droga, Hrozba zvaná AIDS). Kromě besed je to také individuální přístup výchovné poradkyně k problémovým žákům a v neposlední řadě bohatá nabídka mimoškolních aktivit (kroužek výpočetní techniky, návštěva posilovny, lístky zdarma pro návštěvu krytého plaveckého stadionu) a nepovinné předměty (sportovní hry, matematika, fyzika).

Rada školy nebyla zřízena. V současné době se vedení školy pokouší o vytvoření studentského parlamentu, který by byl vhodným poradním orgánem vedení školy. Při škole pracuje občanské sdružení SRPŠ při SPŠE Dobruška. Vedení školy je s tímto sdružením pravidelně ve styku a řeší zejména otázky zajištění výuky.

Pozornost je věnována i výchově ke zdravému životnímu stylu. Dokladem této snahy jsou sportovní výkony žáků školy. V minulém školním roce dosáhli žáci v okresním přeboru pěkné umístění v atletice, kopané, plavání, odbíjené, košíkové a v letošním školním roce to bylo dobré umístění v plaveckých závodech a 7. místo v odbíjené v rámci regionu.

Pro uvědomění si postavení člověka v přírodě, globálních problémů lidstva a principu trvale udržitelného rozvoje byl žákům navržen jako volitelný předmět ekologie, který má tvořit také protiváhu k technicko-ekonomickému myšlení, a proto je velmi cenné, že tyto dvě složky výchovy se navzájem při výuce různých předmětů doplňují a prolínají a usměrňují právě prostřednictvím výuky tohoto předmětu.

Sepětí žáků s praxí a s každodenním životem se naplňuje odbornými exkurzemi i odbornými přednáškami, které jsou realizovány prostřednictvím dvou hlavních sponzorských firem, a to VČE Hradec Králové a OEZ Letohrad, se kterými má škola uzavřeny smlouvy o dlouhodobé spolupráci. S ostatními firmami škola vzájemně konzultuje a pořádá exkurze pro žáky školy.

Celoevropské tendence sleduje škola prostřednictvím evropských projektů. Jeden z nich je IQ.

SPŠE Dobruška byla jako jediná průmyslová škola zařazena do projektu IQ (Inovace kvalifikace). Tento projekt vznikl na základě bilaterální spolupráce mezi ČR a Nizozemským královstvím v sektoru elektrotechniky. Hlavním cílem projektu je posílení elektrotechnického průmyslu v ČR pomocí modernizace odborného elektrotechnického vzdělávání. Školy zapojené do projektu mají připravit zázemí pro srovnatelnost našich absolventů s absolventy zemí EU.

Po vstupu do projektu bylo shledáno, že možnost získání certifikátu na úrovni „maturity EU“ je možné jedině díky certifikátu na úrovni výučního listu EU. Škola je ve fázi hledání řešení, jak do příprav na srovnatelnost odborného elektrotechnického vzdělání s EU zapojit proud středních průmyslových škol.

Cílevědomé snažení vyučujících i žáků bylo zúročeno dosažením dobrých výsledků v celostátních testech SONDĚ MATURANT (v rámci regionu 7. místo v anglickém jazyce, 9. místo v matematice, 4. místo v obecných studijních předpokladech). Péče o individuální rozvoj žáků byla zúročena účastí na olympiádách v jazyce českém, a to v okresním i oblastním kole. Neméně pěkné jsou dosažené výsledky žáků v celostátní matematické soutěži.

Významné události ze života školy jsou zpracovávány ve formě zpráv do Orlického týdeníku. Žáci sami vydávají své noviny Nový zkrat.

Při výuce jsou žáci v odborných předmětech vedeni k dovednosti využívat informačních technologií, zdrojů a informací různého druhu a charakteru, jsou také vedeni ke zdravé soutěživosti, k tvůrčí práci, jejímž produktem jsou skutečně fungující aplikace. Jsou také vedeni k týmové práci a k cílevědomé odpovědnosti za její kvalitu.

Tato oblast je hodnocená jako vynikající.

ZÁVĚRY

Vedení školy vytvořilo pro výkon inspekční činnosti optimální podmínky. Nebylo shledáno porušení školské legislativy.

Pozitiva:

- systematická řídicí práce vedení školy
- zabezpečování vybavení školy sponzorskými dary, příspěvky
- nadstandardní prostorové podmínky školy
- velmi dobré vybavení školy didaktickou technikou
- odpovědný přístup žáků k výuce, kázeň při výuce
- pedagogické mistrovství a praktické zkušenosti interních i externích vyučujících odborných předmětů
- posílení výuky 1-čipových mikropočítačů v souladu se světovými trendy

Negativa

- chybějící poradní žakovský orgán
- chybějící studentské knížky pro klasifikaci
- pomalované lavice, poškozený školní nábytek
- nedostatečně vybavená učebna jazyků
- časově předimenzovaná výuka některých softwarových produktů na úkor Paradoxu (databáze, tabulkový procesor)
- zanedbaný stav většiny učeben

Doporučení

- zmodernizovat vybavení odborných učeben, laboratoří, tříd
- zajistit včas mladé odborníky pro výuku odborných předmětů schopné udržet do budoucna standard výuky
- vymalovat učebny a natřít oprýskané dveře tříd
- využívat moderní didaktickou techniku při výuce
- opravit včas rozhlasový pult, aby mohl sloužit ještě letos při vysílání zkušební části SONDY MATURANT
- vybavit didaktickou technikou učebnu cizích jazyků
- dodržovat plnění tematických plánů dle časových úseků a učebních osnov
- být trvale nároční při výuce
- trvale vést žáky k odpovědnosti za estetické prostředí učeben
- doplnit maturitní okruhy z jazyka německého o odborná témata
- doporučit studium pedagogicky způsobilým vyučujícím

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Dana Janulíková v. r.

člen týmu

Zdeněk Šilar v. r.

V Hradci Králové dne 26. února 1999

Přílohy:0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9. 3. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Mikeš v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT	29. 3. 1999	091 118/99-5048
Školský úřad: Rychnov nad Kněžnou	29. 3. 1999	091 118/99-5048

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
17. 3. 1999	185/99	Připomínky nebyly písemně dodány